

2. Tidig häckning av ängpiplärka, stjärtmes, kungsfågel och kattuggla.

Ett bo av ängpiplärka (*Anthus pratensis* L.) innehållande 5 ägg påträffades 26 april 1943 vid Silvåkra strax Ö om Krankesjön, Skåne. Av den ruvande fågelns uppträdande att döma voro äggen icke helt nylagda. ROSENIUS (Sveriges fåglar och fågelbon, Lund 1926) känner intet bofynd av denna art från april och endast 2 bofynd från maj och säger: »Nylagd kull finner man i Sydsverige mindre ofta i maj.» Med anledning härav kan kanske även förtjänar omnämnas att ett annat bo av ängpiplärka vid Garnsviken, N om Sigtuna i Uppland, den 23 maj 1943 innehöll 5 ungar, uppskattningsvis 6 dygn gamla. Med en ruvningstid av 13 dygn (enl. NIETHAMMER) bör i detta bo första ägget ha lagts 30 april.

GUNNAR SVÄRDSON.

Den 25 mars 1943 påträffades i Järfälla s:n N om Stockholm ett bo av stjärtmes (*Aegithalos caudatus* L.), där fåglarna höllo på med utfodringen med fjädrar. Den 11 april innehöll boet 4 ägg, varför första ägget måste ha lagts den 8. Den 9 maj innehöll boet ungar, c:a 5 dagar gamla, vilka vid ringmärkning den 16 befunnos vara 12 till antalet. Ruvningen kan med ledning av dessa data beräknas ha börjat 19 april och ruvningstiden till att ha omfattat 15 dygn.

GUNNAR SVÄRDSON.

Inom Järfälla s:n, Uppland, anträffades 16 maj 1943 en kull utflugna ungar, troligen bortemot 3 veckor gamla ungar av kungsfågel (*Regulus regulus* L.). Äggläggningen torde alltså ha börjat vid månadskiftet mars—april och bobyggandet följaktligen redan omkring mitten av mars.

ULF BERGSTRÖM.

Den 19 april 1943 anträffades 3 utflugna ungar av kattuggla (*Strix aluco* L.) i Slottsparken, Örebro. Ungarnas ålder uppskattades till 25 dygn. Äggläggningen torde därför i detta fall ha börjat strax efter mitten av februari.

ERIK ROSENBERG.

3. Lavskrika (*Cractes infaustus* (L.)) skjuten i trakten av Kristinehamn.

Under somrarna 1893—1900 fick jag i Jämtland och Lappland lära mig, att, om man är ute och letar hästar och träffar på Rautjouxan eller Koxikan, så betyder det, att man inte hittar hästarna den dagen. Det är väl därför som lavskrikan i Norge också kallas för Ulykkes fugl. Samma betydelse har också artnamnet *infaustus*. Det ligger så till vida en viss sanning i denna föreställning som man kommit in i verklig vildmark, om man träffat på en flock lavskrikor.

Så mycket mera förvånande är det därför, att lavskrikan, vars södra gräns i Sverige¹⁾ går utefter Dalälven och Siljan genom norra Värmland, en gång för länge sedan av SVEN NILSSON är anford från Stockholmstrakten. Andra sydliga fynd har gjorts vid Ramnäs vid Kolbäckån NV om Västerås,²⁾ i norra Närke i en skog som hör till Hällefors bruk i västligaste Västmanland,³⁾ samt (enligt I. W. TENOW 1880) i karlstadstrakten.

Härtill kommer nu ett fynd från Posseberg 8 km rakt söder om Kristinehamn. Min son ERIK, som är lektor i geografi och biologi i Kristinehamn, har meddelat mig,

¹⁾ Enligt JÄGERSKIÖLD och KOLTHOFF 1926.

²⁾ FLODERUS, M. Fauna och Flora. Årg. 20. 1925, sid. 179.

³⁾ C. R. SUNDSTRÖM 1888.

att han fått tillfälle att vid en lektion i läroverket visa en nyskjuten lavskrika. Den hade av bankdirektör EINAR ASPENBERG omkr. 17 jan. 1943 skjutits på låglandet utmed Vänern. Den satt i en risig tall, och när skottet gick, kom en berggub utfarande ur grenverket.¹⁾

C. WIMAN.

4. Vaktel (*Coturnix coturnix* L.) hörd i Värmland i juni 1943.

Vaktelns s. k. »slag» hördes natten mellan den 7 och 8 juni samt mellan 11 och 12 juni innevarande år inom den del av Ekshärads socken som allmänt benämnes Västtanberg och som utgör en rätt stor slättbygd grupperad kring några sjöar väster om den egentliga Klarälvdalen och därifrån avskild genom en rätt hög skogklädd bergstrakt.

Den 7 juni gjorde jag en tur med cykel runt en av sjöarna, Hamratjärn, för att taga reda på var en småfläckig sumphöna, som hördes till mitt hem, höll till. Sedan jag konstaterat var den fanns och även hört en kornknarr, kom jag vid halv tolv-tiden på natten på återväg hem efter vägen på sjöns västra sida. Plötsligt ljud, som det tycktes ganska nära från en vall, vaktelns slag. Jag var strax på det klara med att alla misstag beträffande lätet måste vara uteslutna. Det lät endast ett fåtal gånger för att snart definitivt tystna. Jag uppfattade lätet som »qwi, qwa qwa»; en gång endast »qwi» och ett par gånger endast »qwi, qwa» (ungefärligt engelskt uttal).

Flera kvällar lyssnade jag sedan förgäves efter lätet, men den 11 juni sent om kvällen hördes det åter ett par gånger, nu avlägset, längre i sydost ute på en större slätt, vilket även bekräftades av folkskolläraren P. BIRGER PETERSON, Hole, som bor vid den senare slätten och vilkens uppmärksamhet jag riktat på att vaktel kanske komme att låta höra sig.

Sedermåra har fågeln ej avhörts och det kan nämnas att även sumphönan snart övergav sin plats för att först höras längre i söder vid en annan sjö och sedan försvinna.

DAG HANNERZ.

5. Rödstrupiga piplärkans (*Anthus cervinus*) sång.

I sin bok, »Fjällfåglars paradis», har P. O. SWANBERG beskrivit den rödstrupiga piplärkans sång. Enligt mitt tycke är hans beskrivning av sången mycket lyckad. Inledningen, som han bokstaverat, stämmer absolut. De övriga motiven har han liknat vid andra fåglars sång. En mycket bra jämförelse, som borde användas av författare, hellre än bokstaveringar, som många gånger äro omöjliga att exakt återge. Det rytmiska eller de olika betoningarna bör framhållas, om bokstaveringen skall vara till någon nytta.

Jag är nu i tillfälle att i notskrift återge sången, så som jag hörde densamma i Stordalen vid Torneträsk i juni 1943.

¹⁾ Det bör anmärkas, att de citerade iakttagelserna från Hällefors och Karlstadstrakten avse häckfynd. — Lavskrikan är även en gång iakttagen i trakten av Jönköping (v. PORAT 1916).

RED.